

Drugostopenjski študijski program

FILOZOFIJA

Oddelek
za filozofijo

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FF

Filozofska
fakulteta

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski študijski program

Filozofija

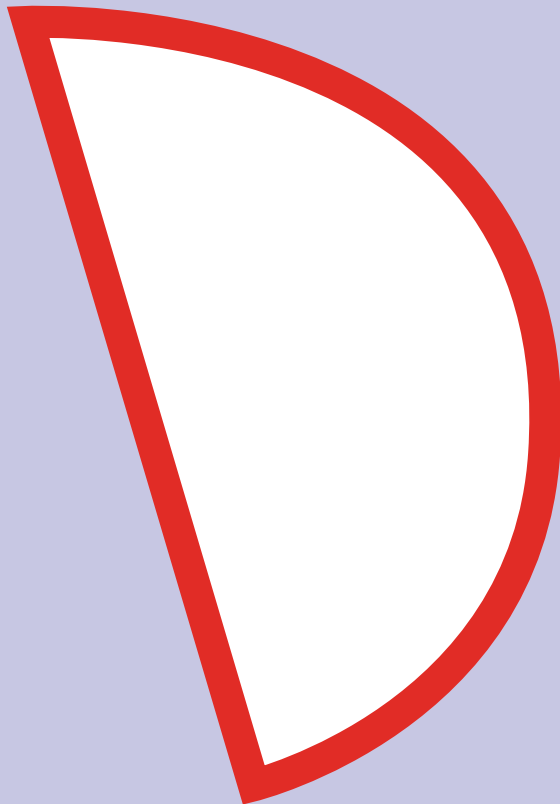
trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednje smeri:

- **Filozofija – enopredmetna smer,**
- **Filozofija – dvopredmetna smer,**
- **Filozofija – dvopredmetna pedagoška smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo. Smeri Filozofija dvopredmetna in Filozofija dvopredmetna pedagoška se znotraj programa ne smeta povezovati. Dvopredmetno študijsko smer Filozofija je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, razen z dvopredmetno pedagoško smerjo Andragogika in dvopredmetnim pedagoškim študijskim programom Pedagogika. Dvopredmetno pedagoško študijsko smer Filozofija je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi (nepedagoškimi) študijskimi programi oz. smermi.

Opis programa

Študenti in študentke v okviru drugostopenjskega študijskega programa »Filozofija« z intenzivnim in poglobljenim študijem filozofskih vsebin širijo in nadgrajujejo svoje znanje o filozofski problematiki iz različnih teoretskih in metodoloških pristopov. S podrobnim razčlenjevanjem izbranih filozofskih problemov in oblikovanjem njihovih rešitev, z refleksijo miselno zahtevnih filozofemov, z branjem, analizo in interpretacijo temeljnih filozofskih besedil in skrbno presojo njihovih kompleksnih argumentov ter kritično uporabo strokovne literature razvijajo veščine, potrebne za samostojno znanstvenoraziskovalno delo na področju filozofije, pa tudi na ostalih znanstvenih področjih, ter sposobnost oblikovanja odgovorov ali stališč do temeljnih filozofskih vprašanj in problemov, ki so navzoči v malone vseh kulturnih, znanstvenih in širših družbenih praksah. Enopredmetna smer študente in študentke usposobi za samostojno znanstvenoraziskovalno delo na področjih filozofije znanosti, umetnosti, morale in religije. Dvopredmetna smer programa Filozofija študentom in študentkam omogoča plodnejše povezovanje in nadgrajevanje znanja na drugih smereh študija, saj znanost filozofije predstavlja prvi temelj vseh vednosti. Temu v prid govori preprosto dejstvo, da je Aristotel v svoji filozofiji razvil osnovno koncepcijo in terminologijo, ki se še vedno uporablja v vseh današnjih znanostih.

Pomembna značilnost pedagoške smeri Filozofije je, da omogoča pridobitev pedagoško-andragoške izobrazbe, ki ima širšo veljavo in daje usposobljenost za pedagoško delo in tudi formalno omogoča izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v pedagoški praksi. Vendar pa je temeljni cilj smeri predstaviti filozofijo v vsej njeni širini, s posebnim poudarkom na praktični filozofiji in relevantnosti

filozofije za vsakdanje življenje. Študij pri tem izhaja iz akademske poglobljenosti na področjih etike in kritične teorije ter vsebuje izrazit poudarek na novih praksah filozofije in filozofiji kot načinu življenja. Te segajo od filozofije za otroke do neosokratskega dialoga in filozofskega svetovanja. Pedagoška smer Filozofije tako sledi Sokratovemu zgledu in povezuje filozofsko poglobljenost z raziskovanjem vsakdanjega življenja.

Če študij filozofije na 1. stopnji ponuja prve, splošnejše osnove filozofije, drugostopenjski študij poskrbi za poglobljen uvid v etično resnico dobrega, estetično lepega, znanstveno, ontološko in logiško resnico in filozofsko otološko ter religiološko resnico svetege, s tem pa razvije temeljno vednost, ki je podlaga vsem etikam, estetikam, znanostim in religijam. V sistemskem smislu torej študij pokriva resničnostno polje vseh področij raziskovanja in delovanja človeka. Ta so večinoma vezana na evropsko filozofsko tradicijo, dodana vsebinska vrednost drugostopenjskega programa pa je tudi sklop azijskih filozofij, ki pokrivajo neevropske filozofije od Indije, Kitajske, Japonske pa vse do Tibeta. V zgodovinskem smislu program ponuja poglobljen študij antične filozofije, srednjeveške in renesančne, novoveške filozofije in sodobne filozofije, in sicer z najrazličnejših filozofskih pogledov: od hermenevitičnega, fenomenološkega, strukturalističnega, analitičnega, kognitivnega in sistematskega.

Mednarodno je oddelek vpet v mreže mobilnosti, ki študente in študentke vpenjajo v bogato evropsko filozofsko tradicijo malone vseh starih evropskih univerzitetnih središč. Študijski program druge stopnje je dovolj bogat v raznolikosti filozofskih smeri, diskurzov in metod, da se lahko študenti, ki gredo na eno- ali dvosemestrsko izmenjavo Erasmus ali Ceepus, v teh univerzitetnih središčih počutijo povsem doma kot enakovredni člani evropskega akademskega izročila.

Predmetnik – FILOZOFIJA: enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Izbirni predmeti – sklop I	150	30	150	330	25
2. Zunanji izbirni predmet	15		15	30	3
3. Izbirni predmeti – sklop II	180	60	150	390	32
2. letnik					
4. Izbirni predmeti – sklop I	105	30	105	240	19
5. Magistrsko delo - priprava magistrske teme E					5
6. Zunanji izbirni predmet	15		15	30	3
7. Izbirni predmeti – sklop II	45		45	90	8
8. Magistrsko delo E					25

Predmetnik – FILOZOFIJA: dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Izbirni predmeti – sklop I	60	30	60	150	12
2. Zunanji izbirni predmet	15		15	30	3
3. Izbirni predmeti – sklop II	90	60	60	210	15
2. letnik					
4. Izbirni predmeti – sklop I	60		60	120	10
5. Magistrsko delo – priprava magistrske teme D					3
6. Izbirni predmeti – sklop II	30		30	60	5
7. Magistrsko delo D					12

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – sklop I

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Filozofija kognitivne znanosti	30		30	60	5
2. Filozofija prostora in časa*	30		30	60	5
3. Filozofija umetnosti in kulture	30		30	60	5
4. Interpretacije grške filozofije	30	30	30	90	6
5. Izbrana poglavja iz azijskih filozofij	30		30	60	5
6. Izbrana poglavja iz novoveške filozofije	30		30	60	5
7. Izbrana poglavja iz poststrukturalizma in psihoanalize	30	30	30	90	6
8. Kritična teorija družbe	15		15	30	3
9. Praktična etika	15	30	15	60	4
10. Sodobna metafizika	30		30	60	5
11. Wittgenstein in sodobna filozofija	30		30	60	5

* Predmet se v študijskem letu 2026–2027 ne bo izvajal.

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – sklop II

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Čustva in spoznanje	15		15	30	3
2. Fenomenologija in filozofija religije	30	30	30	90	6
3. Fenomenološka in kulturna hermenevtika	30		30	60	5
4. Filozofski problemi sodobne logike	15		15	30	3
5. Izbrana poglavja iz nemške klasične filozofije	30		30	60	5
6. Izbrane teme sodobnih filozofij	30			30	3
7. Sodobna moralna filozofija	30	30		60	5
8. Sodobna politična filozofija	45	30	15	90	6
9. Sodobni problemi etike	30		30	60	5
10. Filozofija in psihoanaliza	15		15	30	3
11. Znanost, tehnologija in človeško izkustvo	30		30	60	5

Predmetnik – FILOZOFIJA:

dvopredmetna pedagoška smer

	predavanja	vaje	seminar	druge oblike študija	skupaj	kreditne točke
1. letnik						
1. Skupni del pedagoškega modula						12
2. Kritična teorija družbe	15		15		30	3
3. Didaktika filozofskih praks	30		15		45	4
4. Strokovni izbirni predmet 1	15		15		30	3
5. Sodobni problemi etike	30		30		60	5
6. Strokovni izbirni predmet 2	15		15		30	3
2. letnik						
7. Praktična etika	15	30	15		60	4
8. Didaktika filozofije in etike	30	45	15		90	8
9. Strokovni izbirni predmet 3	30				30	3
10. Pedagoškega praksa – filozofija				30		6
11. Magistrsko delo DP						9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov 1 in 3

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Filozofija kognitivne znanosti DP	15		15	30	3
2. Filozofija umetnosti in kulture DP	30			30	3
3. Interpretacije grške filozofije DP	15		15	30	3
4. Izbrana poglavja iz novoveške filozofije DP	30			30	3
5. Izbrana poglavja iz poststrukturalizma in psihoanalize DP	30			30	3
6. Sodobna metafizika DP	30			30	3
7. Wittgenstein in sodobna filozofija DP	15		15	30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov 2

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Čustva in spoznanje	15		15	30	3
2. Fenomenologija in filozofija religije DP	30			30	3
3. Kulturna hermenevtika	15		15	30	3
4. Izbrana poglavja iz nemške klasične filozofije DP	15		15	30	3
5. Sodobna moralna filozofija DP	30			30	3
6. Znanost, tehnologija in človeško izkustvo DP	15		15	30	3

Skupni del pedagoškega modula

(na vsakega od dveh dvopredmetnih študijskih programov ali dvopredmetnih pedagoških smeri odpade 50 % vsebin pedagoškega modula)

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Psihologija za učitelje	45	15	30	90	7
2. Pedagogika	30	5	10	45	3
3. Didaktika	30	30		60	5
4. Andragogika	15		15	30	3
5. Opazovalna praksa		15		15	2
6. Obvezni izbirni predmet					4

Opazovalna praksa

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Opazovalna praksa pri didaktiki		15		15	2
2. Opazovalna praksa pri psihologiji		15		15	2
3. Opazovalna praksa pri pedagogiki		15		15	2
4. Opazovalna praksa pri andragogiki		15		15	2

Obvezni izbirni predmet

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Humanistika in družboslovje	30		30	60	4
2. Slovenščina za učitelje	30		30	60	4
3. Raziskovanje učnega procesa	30		30	60	4
4. Uvod v trajnostni razvoj	30		30	60	4
5. Raba digitalnih orodij	15	30	15	60	4

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Izbrana poglavja iz novoveške filozofije

Predmet obravnava zgodovino filozofskih idej v 17. in 18. stoletju, ki so sooblikovale nadaljnjo duhovno zgodovino Evrope. Predmet omogoča intenzivno branje in razumevanje izbranih filozofskih besedil kontinentalnega racionalizma (Descartes, Spinoza, Leibniz) in njihovih sodobnikov (Malebranche), britanskega empirizma (Locke, Berkeley, Hume), francoskega razsvetljenstva (Bayle, Diderot) in britanskega utilitarizma (Bentham).

Znanost, tehnologija in človeško izkustvo

Predmet se ukvarja z epistemološkimi, etičnimi, eksistencialnimi in družbenimi vidiki odnosa med znanostjo in tehnologijo na eni ter družbo in življenjskim svetom na drugi strani. Na konkretnih primerih iz biologije, nevroznanosti in psihiatrije bodo prikazane priložnosti in nevarnosti, ki jih prinaša vse bolj tesna prepletenost družbe z znanostjo in različnimi tehnologijami za naše dojanje samih sebi, sočloveka in sveta.

Filozofija umetnosti in kulture

Študenti in študentke naj bi s pomočjo tega predmeta bolj poglobljeno analizirali različne dimenzije kulture in umetnosti, tudi interdisciplinarno, v navezavi na sodobno znanost in tehnologijo ter industrijo (design), kot tudi bolje razumeli prežetost vsakdanjega življenja z estetiko (estetizacija). Poudarek bo na razumevanju sodobnejših teorij kulture in umetnosti 20. in 21. stoletja.

Izbrana poglavja iz azijskih filozofij

Seznanitev z izbranimi filozofskimi tradicijami in tokovi Indije, Kitajske, Japonske in Tibeta (budizem, daoizem, indijske filozofske šole idr.) ter z razvojem in oblikovanjem določenih filozofskih doktrin, idej, konceptov in medsebojnih vplivov med posameznimi šolami. Analiza narave človekove eksistencialne situacije, kot je pojmovana v posameznih filozofskih sistemih, in predstavitev različnih soterioloških pristopov.

Interpretacije grške filozofije

Predmet posreduje možnosti interpretacije besedil iz grške filozofije in poznavanje temeljnih interpretacij skozi zgodovino filozofije s posebnim poudarkom na sodobnih interpretacijah. Študenti in študentke so sposobni razumevanja besedil iz grške filozofije znotraj njenega hermenevtičnega konteksta ter razvoja njihovih interpretacij skozi zgodovino. Poznajo filozofske probleme in so sposobni razvijati in uporabljati discipline, ki izhajajo iz grške filozofije.

Izbrana poglavja iz poststrukturalizma in psihoanalize

Vsebina vključuje temeljne koncepte poststrukturalizma in psihoanalize ter širšega konteksta filozofije, literarne teorije, lingvistične, zgodovine umetnosti.

Kritična teorija družbe

Predmet je namenjen seznanjenju s tradicijo družbenokritične misli, še zlasti marksizma 19. in zgodnjega 20. stoletja (Lukacs), kritične teorije družbe (Horkheimer, Adorno) in strukturalističnega marksizma (Althusser), ter različnimi poskusi njene aktualizacije v 21. stoletju (npr. Postone, Honneth idr.). Predmet skuša obenem ponuditi nastavke za sodobno prakso kritične misli.

Fenomenologija in filozofija religije

Predmet posreduje razumevanje osnovnih filozofsko-religioznih kategorij in njihovo smiselno razlikovanje, pri čemer osnovne filozofske kategorije črpa iz fenomenološke šole mišljenja biti in Nietzschejeve kritike umetnosti za vsako ceno. Na tej podlagi predmet študente in študentke pripravlja za novo pojmovanje fenomena religioznosti, ki presega konfesionalno pozitivnost religij in se umešča na samo izhodišče človeškosti človeka.

Didaktika filozofskih praks

Predmet izhaja iz opredelitve filozofije kot dejavnosti, ki pomaga pri orientaciji v svetu, ter teoretično in praktično uvaja v nove prakse filozofije, predvsem filozofijo za otroke, sokratski dialog, filozofske kavarne in filozofsko svetovanje.

Didaktika filozofije in etike

Predmet predstavi temeljne didaktične in metodične značilnosti posredovanja filozofije in etike, s poudarkom na pouku etike v osnovni šoli in filozofije v gimnazijah. Pri tem študenti povezujejo teoretična znanja in filozofsko refleksijo s praktičnim pedagoškim delom v šoli, se navajajo na načrtovanje, spremljanje, preverjanje in vrednotenje pouka filozofije in filozofske refleksije ter razvijajo svoj odnos do praktičnega posredovanja filozofije.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študijskega programa mora študent oz. študentka opraviti vse študijske obveznosti, kot so določene z akreditiranim predmetnikom in učnimi načrti posamezne smeri v študijskem programu, v skupnem obsegu 120 (enopredmetna smer) oziroma 60 KT (dvopredmetna smer). Študenti oz. študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 60 KT, skupaj torej 120 KT.

Strokovni profil in veščine

Magistri in magistricе z dokončanim študijem razvijejo zmožnost samostojnega kritičnega mišljenja in avtonomne presoje ter odprtost za drugačne poglede, stališča, rešitve, zmožnost uporabe interdisciplinarnega znanja in izkazujejo poglobljeno obvladanje konceptualnega aparata različnih filozofij ter zmožnost primerjalne analize in kritičnega ovrednotenja. Posebej omembe vredna je tudi zmožnost kritičnega mišljenja na področju zgodovine filozofije in pri obravnavi filozofskih problemov, pa tudi sposobnost presoje evropske in svetovne intelektualne dediščine. Študij študente in študentke pripravi na aktivno soočanje z modnimi trendi in ideološkimi idr. pritiski na področju filozofije in humanistike ter na zmožnost kritičnega ovrednotenja in argumentacije. Z opravljenim študijem pedagoške smeri študenti in študentke razvijejo zmožnost uporabe filozofskega znanja in temeljnih konceptov v praksi, razvijejo zmožnost poučevanja filozofskih, zlasti pa spoznavnoteoretskih in etičnih vsebin na različnih ravneh izobraževanja ter sposobnost povezovanja filozofskih spoznanj s spoznanji naravoslovnih, družboslovnih in humanističnih ved.

Zaposlitvene možnosti

Cilj študijskega programa je usposobiti študente in študentke za delo na raziskovalnih in izobraževalnih institucijah ali za samostojno publicistično delo v knjižnicah, uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih kulturnih ustanovah, ki se ukvarjajo s spremljanjem, raziskovanjem in negovanjem svetovne in domače filozofske in splošno humanistične dediščine.

Cilj pedagoške smeri je usposobiti študente in študentke za poučevanje filozofije in z njo povezanih predmetov (npr. državljanske vzgoje) v osnovni šoli, gimnaziji in drugod v šolskem sistemu ter zunaj njega.

Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka

Domen Mohorič
mohoricd@ff.uni-lj.si
Soba 429

Telefon

+386 1 241 14 94

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Janko Lozar Mrevlje
janko.lozarmrevlje@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://filo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

»Skozi bolj poglobljeno branje temeljnih filozofskih besedil ter samostojno in skupinsko delo na seminarjih se v času magistrskega študija filozofije soočamo s temeljnimi koncepti, njihovimi zgodovinskimi horizonti in pogoji možnosti, ki so omogočili vznik določenega mišljenja in pogleda na svet. Magistrski študij nam daje teoretično in konceptualno podkovanost, s pomočjo katere lažje kritično ovrednotimo splošno prejete ideje, ki nas spremljajo kot splošna prepričanja vsakdanjega življenja v obliki neoporečnega common sense ali celo nedotakljive znanstvene dogme. V tem smislu je študij filozofije v prvi vrsti urjenje v kritičnem in kontekstualnem mišljenju, in ga je kot takega zanimivo kombinirati s še kakšnimi disciplinami (kot je, v mojem primeru, primerjalna književnost), saj lahko opazujemo, kako se filozofske ideje izražajo skozi različne literarne forme in senzibilitete ter kako lahko filozofsko mislimo tudi v kombinaciji z drugimi mediji – recimo literarno umetnostjo.«

– Alena Begić, študentka filozofije na 3. stopnji

»Magistrski študij filozofije je priložnost, da specifična zanimanja v raziskovalnem delu diplome študentje razvijamo še dodatni dve leti, kar omogoča bolj poglobljen študij z ožjim fokusom na temi, ki te pri filozofiji najbolj pritegne. Zdi se mi, da se z magistrskim študijem odpre veliko več možnosti za določeno specializacijo. Poleg tega je program odličen. Študij filozofije v sodobnem času ponuja določeno uteho, ker nagovarja široko paleto družbenih in etičnih vprašanj in spodbuja h kritičnemu odnosu do realnosti. Je priložnost za premišljevanje o vseh kompleksnostih našega časa in sveta. Podrobno delo z besedili pa izjemno pomaga tudi pri prevajanju in literarnemu pisanju. Je odlična izbira za dvopredmetni študij v kombinaciji z jeziki ali primerjalno književnostjo. Razvija raznorazne kompetence in pomaga pri oblikovanju lastnega miselnega sveta, ki ga potrebujemo za skoraj vsak poklic, vezan na literaturo, humanistiko, kulturo, znanost ali izobraževanje.«

– Liu Zakrajšek, mag. fil.